

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΚΟΚΟΛΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ 4
INTRODUCTION.....	σελ 5
<u>ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ</u>	
1.1 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ.....	σελ 6
1.2 Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ.....	σελ 7
1.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΑΥΤΟΥ.....	σελ 7
<u>ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΙ & ΦΟΡΕΙΣ</u>	
2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	σελ 11
2.2 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σελ 14
2.2.1 ΝΟΜΟΙ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	σελ 14
2.2.2 ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	σελ 16
<u>ΕΝΟΤΗΤΑ 3:ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Κ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΟΜΟΡΦΙΑΣ</u>	
3.1 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ.....	σελ 18
3.2 Ο ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	σελ 21
3.2.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ.....	σελ 23
3.2.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ.....	σελ28
3.2.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ .	σελ29

3.3 ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	σελ 30
3.4 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ.....	σελ 31
3.4.1 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	σελ 32
<u>ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....</u>	σελ 35
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	σελ 41
ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ.....	σελ 41

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να παρουσιάσει την ελληνική πραγματικότητα στον κλάδο του τουρισμού υγείας και να εντοπίσει τα δυνατά σημεία καθώς και τις ελλείψεις της ελληνικής αγοράς.

Συνολικά η παρούσα εργασία στοχεύει πρωτίστως στην ανάδειξη τμημάτων του ελληνικού τουριστικού προϊόντος που συνδέονται με τον τουρισμό υγείας κι έπειτα στην ανάλυση των σημαντικότερων από αυτά

Συγκεκριμένα στην πρώτη ενότητα παρουσιάζεται η ανάγκη ανάπτυξης του τουρισμού υγείας, έννοιες και τα χαρακτηριστικά αυτού, καθώς και τον ταξιδιωτών του.

Ακολουθεί η δεύτερη ενότητα με μια ιστορική ανασκόπηση στον ιαματικό τουρισμό ,το νομοθετικό πλαίσιο που τον διέπει και τους φορείς που τον διαχειρίζεται (ΕΟΤ και ΟΤΑ) καθώς και τον σύνδεσμος δήμων και κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας

Στην τρίτη ενότητα παρουσιάζεται ο τουρισμός υγείας ανά τον κόσμο και στην Ελλάδα με αναλύσεις και διακρίσεις των ιαματικών πηγών και τις κατηγορίες των ιαματικών φυσικών πόρων . Παρουσιάζονται επίσης και κάποια απο τα ιαματικά κέντρα και κέντρα θαλασσοθεραπείας που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα.

Στην τρίτη ενότητα θα αναλύσουμε και τον Τουρισμό Ομορφιάς (Κοσμητική Ιατρική) στην Ελλάδα και ανά τον κόσμο καθώς αποτελεί σήμερα την πιο σύγχρονη μορφή Τουρισμού Υγείας παγκοσμίως, συνδυάζοντας υπηρεσίες υγείας και ομορφιάς.

Τέλος αυτή η εργασία θα κλείσει με προτάσεις για την ορθολογική ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας.

INTRODUCTION

This paper aims to present the Greek reality in the industry of health tourism and to identify the strengths and shortcomings of the Greek market.

Overall, the present study primarily aims to highlight parts of the Greek tourism product linked to health tourism, and the analysis of the most important of these. Specifically, in the first section shows the need for the development of health tourism, concepts and features of this and of the rating.

Here's the second chapter, a historical overview of the spa tourism, the legislative framework and the governing bodies to manage (EOT and OTA) and the Association of Municipalities and Communities of Greece Thermal Springs

The third section presents the health tourism around the world and in Greece through analysis and discrimination of spas and spa categories of natural resources. It also presents some of the spas and thalassotherapy centers currently operating in Greece. The third section will analyze and Tourism Beauty (Cosmetic Medicine) in Greece and around the world as it is today the most modern form Health Tourism Awards, combining health and beauty services.

Finally this work will conclude with recommendations for the rational development of Health Tourism.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ

1.1 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ.

Η σπουδαιότητα και η επέκταση των δραστηριοτήτων του τουριστικού φαινομένου (και συγκεκριμένα του τουρισμού υγείας , καθώς δεν αποτελεί εποχιακό μόνο τουρισμό αλλά συνεχή εφόσον η ζήτηση για ένα ταξίδι υγείας δεν σχετίζεται με κάποια συγκεκριμένη εποχή άρα είναι κατά μέσο όρο σταθερή όλο το χρόνο) επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την όλη οικονομική , κοινωνική , πολιτική και πολιτιστική πορεία μιας χώρας .

Τα κυρίως κοινωνικοοικονομικά οφέλη του τουρισμού είναι τα παρακάτω :

Συμβάλλει αποφασιστικά στην αύξηση του εθνικού εισοδήματος .

Συντείνει στην αύξηση της ξενοδοχειακής δραστηριότητας σε περιφερειακή κλίμακα .

Συντελεί στην αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης και ταυτοχρόνως στην μείωση της ανεργίας .

Βοηθάει στην κατανομή του εισοδήματος σε πολλές περιοχές της χώρας .

Παρέχει δυνατότητες αύξησης της όλης οικονομικής δραστηριότητας , όπως επενδύσεις , υλικοτεχνική υποδομή , βελτίωση οδικού δικτύου , μεταφορικών μέσων , οργάνωση παρεμφερών υπηρεσιών κ.α. .

Σχετίζεται με ένα ιδιότυπο διεθνισμό (διακίνηση ατόμων , ιδεών και αγαθών) .

Ικανοποιεί ολοένα και περισσότερο πνευματικές , πολιτιστικές και ψυχολογικές ανάγκες .

Σχετίζεται ακόμα και με το όλο εκπαιδευτικό πλαίσιο ανάπτυξης του τουρισμού και με την δημιουργία τουριστικής συνείδησης .

1.2 Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ

Υπάρχουν κάποια στοιχεία που διαφοροποιούν τον τουρίστα υγείας από τον απλό τουρίστα:

Πρώτον ο τουρίστας υγείας δεν είναι εποχικός. Η ζήτηση είναι κατά μέσο όρο σταθερή όλο τον χρόνο, καθόσον δεν σχετίζεται με κάποια συγκεκριμένη εποχή ένα ταξίδι για λόγους υγείας

Δεύτερον πρόκειται συνήθως για τουρίστα με υψηλό εισόδημα , ειδικότερα όταν πρόκειται για υπηρεσίες πλαστικής χειρουργικής ή παρόμοιες

Τρίτον , συνήθως συνοδεύεται από ακόμα ένα άτομο.

Τέταρτον υπάρχει εμπλοκή ασφαλιστικών εταιριών και των εθνικών συστημάτων υγείας , μαζί με τους tour operators και τις ξενοδοχειακές μονάδες

Πεμπτον ο τουρίστας υγείας δεν είναι ευαίσθητος σε ζητήματα τιμής . Αυτό σημαίνει ότι οι επιλογές του όσον αφορά την διαχείριση των εξόδων του είναι ανελαστικές ως προς την τιμή. Πιο πρακτικά ένας τουρίστας υγείας θα πληρώσει μια πιο υψηλή τιμή για να απολαύσει την υπηρεσία που αναμένει καθώς οι επιλογές του επηρεάζονται από άλλα κριτήρια πέραν της τιμής όπως π.χ. η ποιότητα των υπηρεσιών , οι πρόσθετες υπηρεσίες κ.α.

1.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΑΥΤΟΥ .

Για την καταπολέμηση σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα ο τουρισμός σε πολλές χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών , μεταξύ των οποίων και το πρόβλημα της εποχικότητας , οι πολιτικές εξουσίες και ειδικότερα οι αρμόδιοι για τον τουρισμό στο δημόσιο και στο ιδιωτικό τομέα αναπτύσσουν διάφορες εναλλακτικές μορφές τουρισμού .

Ο πιο γνωστές και ευρύτερα διαδεδομένες εναλλακτικές μορφές τουρισμού είναι οι παρακάτω:

Γενικός τουρισμός
Μορφωτικός τουρισμός
Τουρισμός εκθέσεων
Αγροτικός
Οικολογικός
Θρησκευτικός
Συνεδριακός
Αθλητικός και
Τουρισμός υγείας

Ο όρος «Τουρισμός Υγείας» εμφανίστηκε στην αγορά από τη στιγμή που άνθρωποι άρχισαν να αναζητούν προορισμούς εκτός δυτικού κόσμου προκειμένου να εξασφαλίσουν φτηνότερες θεραπείες , σύμφωνα ωστόσο με τα διεθνή πρότυπα ποιότητας . Ο τουρισμός υγείας ή θεραπευτικός τουρισμός όπως λεγόταν παλαιότερα εξελίσσεται σε μια από τις βασικότερες μορφές τουρισμού και κατά τη διάρκεια του , οι τουρίστες συμμετέχουν σε προγράμματα υγείας ή σε προγράμματα που σχετίζονται με την υγεία όπως είναι προγράμματα διατήρησης , πρόληψης , θεραπείας , ανάρρωσης και αποκατάστασης της υγείας με σύγχρονες ιατρικές μεθόδους και προγράμματα που σχετίζονται και επηρεάζουν την υγεία όπως προγράμματα υγιεινής διαβίωσης , υγιεινής διατροφής , ενεργητικής άθλησης , ψυχικής ισορροπίας , ομορφιάς , αδυνατίσματος , κοινωνικής επανένταξης κ.α. .

Ο τουρισμός υγείας είναι εναλλακτική μορφή τουρισμού η οποία αποσκοπεί στην ίαση και την φροντίδα της σωματικής αλλά και της ψυχικής υγείας . Τα άτομα που μετέχουν σ' αυτό το είδος τουρισμού έχουν σαν κύριο κίνητρο την αποκατάσταση και διατήρηση της υγείας τους , τη θεραπεία και την ανάρρωση τους από διάφορες ασθένειες .

Ο τουρισμός υγείας έχει καθιερωθεί ακόμα και ως μορφή διακοπών και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ιατρικών υπηρεσιών .

Συνδυάζει την ξεκούραση το κέφι και τη χαλάρωση με την ευεξία και την φροντίδα της υγείας

Τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της μορφής τουρισμού υγείας αναφέρονται από τη μια πλευρά στη σύνθεση της πελατείας του , που αποτελείται κατά το πλείστον από άτομα 2^{ης} και 3^{ης} ηλικίας (ως σημειωθεί εδώ ότι τα άτομα αυτά κατοικούν κυρίως σε μεγαλουπόλεις και είναι κατά το πλείστον εύπορα , επενδύουν χρόνο και χρήματα στην υγεία τους και κατ' επέκταση στη μακροζωία τους) και από την άλλη πλευρά

στον τόπο που προσφέρονται οι τουριστικές υπηρεσίες και που προσδιορίζεται αποκλειστικά από τους φυσικούς πόρους (δηλαδή ιαματικές πηγές ή και ειδικές ορεινές ή παραθαλάσσιες τοποθεσίες) .

Η μορφή αυτή τουρισμού , εκτός από ειδικές εγκαταστάσεις υδρολουτρο-θαλασσοθεραπείας και καταλύματα αξιώσεων με συμπληρωματικές εγκαταστάσεις , όπως για παράδειγμα εστιατόρια , χώρους ψυχαγωγίας , χώρους άθλησης κ.λ.π. απαιτεί και ειδικές ιατρικές και φυσιοθεραπευτικές υπηρεσίες (διάγνωση , θεραπεία , δίαιτα) . Ο τουρισμός υγείας μπορεί να προέρχεται από εσωτερικό ή εξωτερικό τουρισμό από άποψη των φυσικών ορίων της χώρας αυτής .

Ο τουρισμός υγείας είναι μέρος της γενικότερης έννοιας εναλλακτικών μορφών τουρισμού αλλά και από μόνος του εσωκλείει υποδιαίστερες εναλλακτικές μορφές τουρισμού υγείας . Συγκεκριμένα είναι οι ακόλουθες :

Ο Ιαματικός τουρισμός . Ιδιαίτερα γνωστός από αρχαιοτάτων χρόνων , καθώς είναι η πρώτη μορφή τουρισμού υγείας . Αναφέρεται στην τουριστική διακίνηση μιας σειράς ειδικών ομάδων κοινού με προβλήματα υγείας , σε σημεία όπου υπάρχουν ιαματικές πηγές ή ιαματικά λουτρά για να κάνουν χρήση των ιαματικών αυτών νερών (συνήθως θερμομεταλλικών τα οποία έχουν θεραπευτικές ιδιότητες) με στόχο τη θεραπεία ή την υποβοήθηση της θεραπείας ορισμένων ασθενειών .

Θερμαλισμός . Ονομάζεται το ευρύ πεδίο θεραπευτικών και προληπτικών για την σωματική αλλά και την ψυχική υγεία εφαρμογών , οι οποίες πραγματοποιούνται με την χρήση φυσικών πόρων . Είναι το σύνολο των δραστηριοτήτων του ιαματικού τουρισμού μαζί με τις διευρυμένες δραστηριότητες αναψυχής και αναζωογόνησης που μπορούν να έχουν και μη ασθενείς τουρίστες , που επισκέπτονται τις Ιαματικές πηγές . Πολύ συχνά ο θερμαλισμός ταυτίζεται με τον ιαματικό τουρισμό .

Ο Θεραπευτικός τουρισμός . Είναι το είδος του τουρισμού υγείας που περιλαμβάνει μονάχα προγράμματα θεραπείας , με μεθόδους τόσο της σύγχρονης ορθόδοξης ιατρικής , όσο και της φυσικής εναλλακτικής ιατρικής .

Ο Τουρισμός φυσικοθεραπείας . Σε αυτό το είδος του τουρισμού περιλαμβάνονται προγράμματα φυσικών μεθόδων θεραπείας της εναλλακτικής Ιατρικής για την διατήρηση , πρόληψη , θεραπεία και αποκατάσταση της υγείας . Κάποια από τα πιο γνωστά προγράμματα είναι η θαλασσοθεραπεία , η κινησιοθεραπεία , η υδροθεραπεία κ.α. .

Ο Τουρισμός υγιεινής διαβίωσης . Κατά τη διάρκεια αυτού οι τουρίστες που λαμβάνουν μέρος ακολουθούν προγράμματα υγιεινής και φυσικής ζωής καθώς

περιλαμβάνονται η υγιεινή διατροφή , η ενεργητική άθληση , δίαιτα και διάφορες δραστηριότητες , αλλά και προγράμματα ψυχικής ισορροπίας και καταστολής του άγχους .

Ο Τουρισμός ομορφιάς . Είναι η «ενδιάμεση» συνεχώς και παγκοσμίως αυξανόμενη τάση στον τουρισμό Υγείας , για πλαστικές εγχειρήσεις (κοσμητική ιατρική) έως τις εγχειρήσεις αλλαγής φύλου . Τα τελευταία χρόνια , το είδος αυτό του τουρισμού υγείας δείχνει να ελκύει όλο και περισσότερο κόσμο . Κατά τη διάρκεια του οι τουρίστες ακολουθούν διάφορα προγράμματα ομορφιάς όπως αισθητικής , κομμωτικής , περιποίηση προσώπου , τοπικού η ολικού αδυνατίσματος , σύσφιξη μυών , αποτρίχωσης , ενδυματολογίας πλαστικής χειρουργικής (στα σύγχρονα τουριστικά κέντρα υγείας) καθώς και μαθήματα κοινωνικής παρουσίας για να συμπληρωθεί η εικόνα ομορφιάς .

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΙ & ΦΟΡΕΙΣ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ .

Οι θεραπευτικές ιδιότητες του νερού ήταν γνωστές από το 2000 Πχ όπου οι Βαβυλώνιοι είχαν συνδέσει την έννοια του γιατρού με " αυτόν που γνώριζε πολύ καλά το νερό " . Η ιστορία του τουρισμού υγείας και ειδικότερα του ιαματικού τουρισμού - ιαματικών λουτρών είναι στενά συνδεδεμένη με την Ελληνική ιστορία . Τη σημασία των ιαματικών λουτρών γνώριζαν από το 1500 π.Χ. οι αρχαίοι Έλληνες αφού ήταν από τους πρώτους λαούς που χρησιμοποίησαν το κοινό νερό για την υγιεινή και καθαριότητα του σώματος και το ζεστό νερό των πηγών για την θεραπεία διάφορων νοσημάτων .

Η σημασία των ιαματικών λουτρών γίνεται μεγαλύτερη γύρω στον 5^ο αιώνα π.Χ. όπου τα λουτρά εξυπηρετούν όχι μόνο τους εύπορους πολίτες αλλά και τα λαϊκά στρώματα . Στην Ελληνική μυθολογία αναφέρονται συχνά οι θαυματουργικές θεραπευτικές ιδιότητες πολλών πηγών .

Από τους Ομηρικούς χρόνους οι άνθρωποι λούζονταν με νερό , όχι μόνο για να καθαριστούν αλλά και για να ξεκουραστούν και να πετύχουν χαλάρωση των μυών .

Ακόμα αποτελούν μέσο θεραπείας στα κατά τόπους Ασκληπιεία και τα Κέντρα Υγείας (τα οποία χτίζονται γύρω από τις θερμές πηγές) αφού η Ιατρική τότε συμπορευόταν με τη φυσική θεραπεία και ο ιστορικός Ηρόδοτος αρχικά και ο Ιπποκράτης στη συνέχεια ασχολούνται διεξοδικά με τα ιαματικά λουτρά . Επίσης σε όλη τη Ρωμαϊκή περίοδο πολλοί Έλληνες συγγραφείς καθώς και Ρωμαίοι ασχολούνται με το θέμα .

Εκεί που θα έπρεπε να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση είναι στο ότι οι αρχαίοι Έλληνες καθώς και οι Ρωμαίοι γνώριζαν και τη σημασία των λουτρών και την τουριστική τους αξία .

Κατά τους Ρωμαϊκούς και Βυζαντινούς χρόνους δημιουργούνται γύρω από τις ιαματικές πηγές οι πρώτες λουτροπόλεις , όταν η λουτροθεραπεία με τα ιαματικά νερά ήταν η κυριότερη θεραπευτική μέθοδος πολλών νοσημάτων . Έλληνες γιατροί και οπαδοί της Ιατρικής του Ιπποκράτη , ασχολούνται με την Υδροθεραπεία . Ο Στράβων , ο Πλούταρχος , ο Πausanias περιγράφουν πολλές Ιαματικές Πηγές και την εμφάνιση

αυτών . Ενώ μετά το Μεσαίωνα και μέχρι τον 15^ο αιώνα οι λουτροπόλεις γίνονται τουριστικοί προορισμοί που προσφέρουν αναψυχή και διασκέδαση μάλλον , παρά λουτροθεραπεία .

Ιστορικές μαρτυρίες μιλούν για την αξιοποίηση των «Θερμών Λουτρών του Κορνηλίου Σύλλα » , των λουτρών της Αιδηψού που επισκέφτηκε ο Βασιλιάς Αντίγονος , των λουτρών της Σκοτούσης στη Θεσσαλία ενώ επί βασιλείας του Όθωνα δημιουργείται και το Υδροθεραπευτήριο στα λουτρά της Κυθνου .

Οι ιστορικές πηγές που μαρτυρούν τη γνώση αυτού του είδος του τουρισμού είναι πολλές .

Στη διάρκεια του Μεσαίωνα γνωστά είναι τα λουτρά της Προύσας επί αυτοκράτορα Τραϊανού , οι πηγές του Λαγκαδά που μετά το 900 μ. Χ. γνώριζαν μεγάλη ακμή και από τον 15^ο-16^ο αιώνα αρχίζει και η επιστημονική ενασχόληση με τα θερμά λουτρά .

Το 1480 εκδίδεται η πρώτη νομοθετική πράξη για τα λουτρά στη Γερμανία , ενώ τον 16^ο αιώνα τοποθετούνται γιατροί υδρολόγοι στις ιαματικές πηγές της Γαλλίας και της Ιταλίας . Τότε άρχισε και η επιστημονική έρευνα για τα συστατικά και τις θεραπευτικές ιδιότητες των θερμομεταλλικών νερών , έρευνα και από Ιατρούς , Υδρογεωλόγους , Χημικούς , Τοξικολόγους που συνεχίζεται και μέχρι σήμερα .

Στην ελεύθερη από τους Τούρκους Ελλάδα ο Καποδίστριας ενδιαφέρθηκε για τα νερά της Κύθνου το 1830 προσκαλώντας ειδικούς Ρώσους μελετητές.

Η ενασχόληση με τα θερμά λουτρά άρχισε ουσιαστικά μετά το 1860 . Στη Ευρώπη , η ανάπτυξη των λουτροπόλεων στο τέλος του 19^ο αιώνα και στις αρχές του 20^ο αιώνα , ήταν εκπληκτική και πολλές σημερινές μεγάλες πόλεις δημιουργήθηκαν από την εξέλιξη αυτών των λουτροπόλεων .

Το 1927 συστήνεται ο κλάδος των μόνιμων υδρολόγων ιατρών και το 1938 ιδρύθηκε στο πανεπιστήμιο της Αθήνας η πρώτη έδρα ‘ Κλινικής υδροθεραπείας και ιαματικής κλιματολογίας ’. Λίγο αργότερα το 1950 αρχίζουν να εμφανίζονται και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής αλλά και στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης τα λεγόμενα Σανατόρια , που ορίζονται σαν εγκαταστάσεις που προσφέρουν θεραπεία σε συνδυασμό με προγράμματα υγιεινής διατροφής και άσκησης και σαν ινστιτούτα ανάπαυσης και ανάρρωσης . Αυτά τα πρώτα Σανατόρια ήταν οι πρόδρομοι των σημερινών Κέντρων Υγείας .

Η εξέλιξη των Ιαματικών Πηγών είναι στενά συνδεδεμένη με τις αντιλήψεις της Ιατρικής Παθολογίας . Σε εποχές όπου η Ιατρική επιστήμη εφαρμόζει φυσικά μέσα θεραπείας των διαφόρων παθήσεων παρατηρούμε και ανάπτυξη των Ιαματικών Πηγών.

Με την έκρηξη της Χημικής Φαρμακολογίας και την εξέλιξη της χειρουργικής, εγκαταλείπεται και η αντίληψη περί Ιαματικότητας των πηγών. Η πρόοδος της ορθόδοξης Ιατρικής και της Φαρμακευτικής με τα θαυματικά θεραπευτικά αποτελέσματα, παραμέρισε τις φυσικές θεραπευτικές μεθόδους.

Αποτέλεσμα αυτών των ισορροπιών είναι η παρακμή των λουτροπόλεων μας, οι οποίες άνθισαν μετά το 1930 και η μετατροπή τους σε "γεροντοπόλεις παραδοσιακής πελατείας".

Οι φυσικοί μέθοδοι όμως θεραπευτικοί μέθοδοι δεν έπαψαν ποτέ να υπάρχουν, να αυξάνονται και να χρησιμοποιούνται. Σήμερα στο σύνολο τους αποτελούν την Εναλλακτική Ιατρική με 60 περίπου τρόπους θεραπείας εκ των οποίων μερικοί μόνο από αυτούς έχουν αποδεδειγμένη αξία.

Στην σημερινή εποχή η "Λουτροθεραπεία" εξελίσσεται και λαμβάνει τη μορφή του "Ιαματικού Τουρισμού" ο δε ασθενής γίνεται σταδιακά και Τουρίστας.

Η επαναληπτική μορφή που έχει η Υδροθεραπεία (ορισμένος αριθμός λούσεων σε ορισμένο χρονικό διάστημα), για να ολοκληρωθεί η θεραπεία, θέτει στη διάθεση του ασθενούς πολύ χρόνο και για άλλες δραστηριότητες. Έτσι δημιουργήθηκαν τα θέρετρα του Ιαματικού Τουρισμού (SPAS) που συνδυάζουν εκτός της υγείας και την ψυχαγωγία.

Ο Τουρισμός Υγείας ο οποίος συνεχώς εξελίσσεται, σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες που έχουν σχέση με την υγεία όπως τον Ιατρικό έλεγχο, την ειδική διαιτητική, την θεραπεία με βιταμίνες, τις βοτανοθεραπείες, τη γυμναστική, τις ειδικές θεραπείες όπως αντικαπνική, θεραπεία τον άγχους, ψυχοθεραπεία, κινησιοθεραπεία, χαλάρωση, εκμάθηση ύπνου, έρευνα της σωστής γραμμής του σώματος αισθητική κ.λ.π.

Τα κέντρα Υδροθεραπείας σήμερα κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες. Στα κέντρα Ιαματικού Τουρισμού (SPAS), από το όνομα της πόλης του Βελγίου όπου λειτούργησε επιτυχώς το πρώτο οργανωμένο κέντρο.

Αν όμως το Τουριστικό θέρετρο έχει όλες τις εγκαταστάσεις και έχει αναπτύξει και επεκτείνει τις δραστηριότητες του, ώστε το προσφέρομε προϊόν, εκτός της θεραπείας να έχει ως σκοπό περισσότερο την ξεκούραση αναψυχή τότε έχουμε τα κέντρα Τουρισμού Υγείας.

Από το 1936 όλες οι ιαματικές πηγές της Ελλάδας περιήλθαν στην αρμοδιότητα του Υφυπουργού Τύπου και Τουρισμού και από το 1945 στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού.

Από το 1950 το ζήτημα των ιαματικών πηγών μας υπάγεται στον ΕΟΤ.

2.2 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.2.1 Νόμοι ιαματικού τουρισμού

Νόμος 2188/1920

Το γεγονός πως οι ιαματικές πηγές έπρεπε να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο ευρύ κοινό , ώθησε την κυβέρνηση Βενιζέλου , το 1920 στην δημιουργία του πρώτου νομοθετικού πλαισίου. Έτσι το νομοθετικό πλαίσιο των ιαματικών πηγών αρχίζει με το νόμο 2188/1920 "Περί ιαματικών πηγών". Αποτελείται από 14 άρθρα στα οποία καθορίζεται ο χαρακτηρισμός , η ανακήρυξη , η κυριότητα, η λειτουργία, η εκμετάλλευση και η διαχείριση των ιαματικών πηγών της χώρας.

Νόμος 4844/1930

Ο επόμενος νόμος είναι ο 4844/1930 "Περί διατάξεων αφορωσών την εκμετάλλευσιν των ιαματικών πηγών" ο οποίος αποτελείται από 18 άρθρα. Ο νόμος αυτός αναφέρεται στην προστασία των ιαματικών πηγών από τις ανθρώπινες παρεμβάσεις για να μην αλλοιωθεί η σύσταση των νερών και ορίζεται προστατευτική περιοχή σε ακτίνα χιλίων μέτρων.

Τον νόμο αυτόν ακολουθούν ο Αναγκαστικός νόμος (Α.Ν.) 2531/1940 όπου αναφέρεται στη συγκρότηση επιτροπών για μελέτη και εισήγηση ειδικών θεμάτων τουρισμού και επομένως κατάργηση όλων των προηγούμενων. Ο Α.Ν. 828/1948 όπου αναφέρεται στην τροποποίηση , διάλυση ή αναμόρφωση συμβάσεων εκμετάλλευσης δημοσίων ιαματικών πηγών και τέλος ο Α.Ν. 1813/1951 αποτελεί συμπλήρωση του προηγούμενου νόμου και ορίζει τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού ως φορέα εποπτείας και ελέγχου των ιαματικών πηγών της χώρας.

Νόμος 4086/1960

Ο νόμος αυτός αναφέρεται στις ιαματικές πηγές "περί τροποποίησεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών περί ιαματικών πηγών". Ο νόμος αυτός διαχωρίζει τις

ιαματικές πηγές σε τουριστικής σημασίας οι οποίες υπάγονται στην άμεση αρμοδιότητα του ΕΟΤ και σε τοπικής σημασίας όπου παραχωρείται η εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών στους Δήμους και στις Κοινότητες ή τα Νομαρχιακά Ταμεία, στα διοικητικά όρια των οποίων αναβλύζουν οι πηγές.

Νόμος 1892/1990

Το 1990 ψηφίζεται ο Νόμος 1892/1990. Είναι ένας αναπτυξιακός νόμος που εκτός των άλλων αναφέρεται στην ίδρυση δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων των ιαματικών πηγών, των κέντρων τουρισμού υγείας, των χιονοδρομικών κέντρων και των κέντρων θαλασσοθεραπείας. Βάση προδιαγραφών οριζόμενες με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Τουρισμού η αγορά εξοπλισμού, με σύμφωνη γνώμη του ΕΟΤ.

Νόμος 3498/2006

"Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις" Ο Νόμος αυτός αποτελείται από δυο μέρη. Το πρώτο μέρος αναφέρεται στις ιαματικές πηγές και το δεύτερο σε διάφορες διατάξεις που αφορούν τον τουρισμό γενικά. Το πρώτο μέρος αποτελείται από 23 άρθρα και το δεύτερο από 55. Πιο συγκεκριμένα με το νόμο αυτό ρυθμίζονται θέματα ιδιοκτησίας, χρήσης και διαχείρισης όλων των ιαματικών πηγών της χώρας, δημιουργείται για πρώτη φορά μητρώο ιαματικών πηγών και θεσμοθετείται ουσιαστικά το πλαίσιο για την ανάπτυξη των υποδομών και ποικίλων τουριστικών μονάδων που σχετίζονται με τις ιαματικές πηγές. Μεταξύ άλλων με τον νόμο καθορίζονται τα εξής:

- Η κυριότητα όλων των πηγών περιέρχεται στον Ε.Ο.Τ.
- Επιτρέπεται η απαλλοτρίωση κτημάτων ή γειτονικών των ιαματικών πηγών κτημάτων υπέρ του Ε.Ο.Τ. για την τουριστική εκμετάλλευση των πηγών.
- Ρυθμίζεται η διανομή και η διαχείριση των ιαματικών υδάτων.
- Ρυθμίζεται το πλαίσιο της λειτουργίας των SPA
- Δίνεται χρονική δυνατότητα τόσο στους ΟΤΑ όσο και στους ιδιώτες που διαχειρίζονται ιαματικές πηγές να προσαρμοσθούν στις νέες ρυθμίσεις.

2.2.2 Φορείς του Ιαματικού τουρισμού

Ο Ιαματικός Τουρισμός στη χώρα μας διαχειρίζεται από δύο κυρίως φορείς, τον ΕΟΤ και τους Ο. Τ. Α.

Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε. Ο. Τ.) έχει την επιστασία των Ιαματικών Πηγών τουριστικής σημασίας και είναι ο φορέας που διαμορφώνει την κρατική πολιτική για τον Ιαματικό Τουρισμό.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο. Τ. Α.) έχουν συστήσει το Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας ,ο οποίος διαχειρίζεται τις ιαματικές πηγές τοπικής σημασίας και ο οποίος προβαίνει σε ενέργειες να αποκτήσει και τον έλεγχο των υπολοίπων πηγών.

Ιδιωτικές ιαματικές πηγές δεν υπάρχουν στην Ελλάδα. Αντίθετα υπάρχουν ιδιωτικές εγκαταστάσεις τουρισμού υγείας, που παράγουν αντίστοιχα προϊόντα και προσφέρουν αντίστοιχες υπηρεσίες.

Από νομοθετική άποψη, φορέας που διαμορφώνει νομοθετικά την πολιτική του Ιαματικού Τουρισμού είναι και η Ευρωπαϊκή Ένωση που στα πλαίσια της αναπτυξιακής και τουριστικής πολιτικής της, επεμβαίνει και καθορίζει τις προδιαγραφές ανάπτυξης αυτής της μορφής τουρισμού.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι σαν φορέας διαχείρισης του Ιαματικού Τουρισμού στη χώρα μας είναι και η Διεύθυνση Υδατινών πόρων του Υπουργείου Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας που προωθεί και χρηματοδοτεί διάφορα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης του Ιαματικού Τουρισμού και η ΕΤΒΑ που στα πλαίσια του αναπτυξιακού της προγράμματος, εφαρμόζει επενδυτικά προγράμματα δημιουργίας πάρκων υγείας και αναψυχής στις Ιαματικές πηγές.

Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας

Στις 28 Δεκεμβρίου του 1983(ΦΕΚ 755 Β') δημοσιεύεται η σύσταση του Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας με ιδρυτικά μέλη τους δήμους Θεσσαλονίκης, Αλεξανδρούπολης Έβρου, Λαγκαδά Θεσσαλονίκης, Νιγρίτας Σερρών, Λουτρών Αιδηψού, Ζαχάρος Ηλείας Καμένων Βούρλων Φθιώτιδας ,Υπάτης Φθιώτιδας και τις κοινότητες Σουρωτής Θεσσαλονίκης, Νέας Απολλωνίας Θεσσαλονίκης, Αγκίστρου Σερρών, Ξινού Φλώρινας, Τρύφου Αιτ/νίας, Αδάμαντα Μήλου, Λουτρών Υπάτης Φθιώτιδας και Πλατυστόμου Φθιώτιδας.

Σκοπός του Συνδέσμου είναι «η μέριμνα για την αξιοποίηση, εκσυγχρονισμό και γενικά την βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των Ιαματικών Πηγών της Χώρας και η εκμετάλλευση αυτών από την τοπική αυτοδιοίκηση». Η χρονική διάρκεια ορίζεται δεκαετής και προσωρινή έδρα τα Καμένα Βούρλα. Από το καλοκαίρι του 1985 έδρα του Συνδέσμου είναι η Θεσσαλονίκη (ΦΕΚ 468/25-7-1985).

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Κ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΜΟΡΦΙΑΣ

3.1 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Διεθνώς οι σημερινές λουτροπόλεις είναι γνωστές ως τόποι όπου οι θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών πηγών τους σε συνδυασμό με τις εγκαταστάσεις και τον κατάλληλο εξοπλισμό , προσφέρονται και για την εφαρμογή των διαφόρων προϊόντων του τουρισμού υγείας και ευεξίας .

Σήμερα λειτουργούν πολλά τέτοια είδους οργανωμένα κέντρα στη Βόρεια Ευρώπη (Σουηδία , Φιλανδία) Κεντρική (Γερμανία , Ιταλία , Ελβετία , Αυστρία , Βέλγιο κλπ) και Ανατολική Ευρώπη (Ουγγαρία , Τσεχία Ρωσία κλπ) στη Μεσόγειο (Ιταλία , Ισπανία , Ελλάδα , Τουρκία , Μαρόκο , Κύπρος) στο χώρο της Βαλκανικής Χερσονήσου (Βουλγαρία , Ρουμανία) και στη Βόρεια Αμερική (Καλιφόρνια , Φλώριδα) . Η Γερμανία η Ιταλία και η Γαλλία είναι οι κυριότεροι προορισμοί θερμαλισμού στην Ευρώπη , επιπλέον στην Αυστρία και Βουλγαρία ο θερμαλισμός ανθίζει .

Οι λουτροπόλεις αυτές , εκτός των ασθενών προσελκύουν νέους και άτομα όλων των ηλικιών λόγω της στροφής , που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια , προς τις παραδοσιακές μορφές φυσικής θεραπείας που παρέχουν πρόληψη και ευεξία .

Ύστερα από διεθνή αναγνώριση της υδροθεραπείας ως ιατρικής θεραπευτικής μεθόδου από τον τομέα της Κοινωνικής Ασφάλισης σε πολλές χώρες της Ευρώπης , οδήγησε σε μια σχετική αυξημένη ζήτηση στα κέντρα του ιαματικού τουρισμού .

Σχεδόν σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν επιτυχημένα ιαματικά θερμαλιστικά κέντρα . Το υψηλό επίπεδο των υπηρεσιών και η ποιότητα τους είναι βασικοί παράγοντες που κάνουν τα θερμαλιστικά κέντρα σε μεγάλο βαθμό ανταγωνιστικά.

Η Βουλγαρία διαθέτει πάνω από 500 ιαματικές πηγές συγκεντρωμένα , με πάνω από 240 συνθέσεις νερού , θερμοκρασίες που κυμαίνονται από 37° C έως 101° C, σε βάθος άνω των 2000 μέτρων , με εξειδίκευση στη λουτροθεραπεία , κλιματοθεραπεία , θαλασσοθεραπεία . Έχει κέντρα , που εκτός της υδροθεραπείας , προσφέρουν και

προγράμματα τουρισμού υγείας και ευεξίας όπως θεραπεία κατά του άγχους , του καπνίσματος , προγράμματα μακροζωίας κτλ. Τα ιαματικά νερά στη Βουλγαρία είναι γνωστά για την ποικίλη χημική τους σύνθεση , για την πλούσια σε μέταλλα και μικροστοιχεία δομή τους . Οι πηγές με λάσπη , κατά μήκος των ακτών της Μαύρης Θάλασσας και η θεραπευτική άργιλος διαθέτουν μεγάλες δυνατότητες για την αντιμετώπιση διάφορων ασθενειών . Τα Βουλγαρικά θερμολιανικά κέντρα βρίσκονται σε ευνοϊκές κλιματικά περιοχές , παρέχοντας τη δυνατότητα συνδυασμού λουτροθεραπείας με τις θεραπευτικές ιδιότητες του κλίματος .

Ακόμα και η πρωτεύουσα της Βουλγαρίας Σόφια , ιδρύθηκε κοντά σε θερμομεταλλική πηγή με θερμοκρασία από 20° C έως 50° C .

Στην Αυστρία υπάρχουν περίπου 80 περιοχές με θερμομεταλλικές πηγές . Αρκετές από αυτές αποτελούν και παραθεριστικά κέντρα , τόσο θερινά όσο και χειμερινά . Εκτός από λουτροθεραπεία προσφέρουν πλήθος αθλητικών δραστηριοτήτων καθώς και πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις . Κεντρικός άξονας της διαφημιστικής καμπάνιας του κλάδου είναι ο συνδυασμός φυσικής ομορφιάς , κλίματος , ατμόσφαιρας , θερμών νερών και ιαματικού πηλού παρέχοντας ξεκούραση , χαλάρωση και ίαση από διάφορες ενοχλήσεις . Επομένως δεν είναι απαραίτητο να τις επισκέπτονται μόνο άτομα με προβλήματα υγείας , αλλά και όσοι επιθυμούν να βρεθούν σε περιβάλλον κατάλληλο για αναζωογόνηση του σώματος και της ψυχής . Τα κέντρα είναι στελεχωμένα με εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο δημιουργεί ένα πρόγραμμα θεραπείας και δραστηριοτήτων προσαρμοσμένο στις ανάγκες του κάθε χρήστη . Γνωστές περιοχές στην Αυστρία με θερμομεταλλικές πηγές είναι : Baden Bai Wien , Bad Gastein και Bad Ischi .

Η Ουγγαρία βρίσκεται σε μια από τις πλουσιότερες γεωθερμικές περιοχές σε όλο τον κόσμο . Η τοπική κουλτούρα της κολύμβησης ανάγεται 2000 χρόνια πριν . Από ανασκαφές έχουν ανακαλυφθεί ερείπια σπιτιών με μπάνιο , τοιχογραφίες και ψηφιδωτά , αποδείχνει ότι οι Ρωμαίοι ανακάλυψαν και εκμεταλλεύτηκαν αυτούς τους θερμικούς υδάτινους πόρους . Έχει περίπου 1300 spa και περίπου 130 ιαματικά λουτρά σε εθνικό επίπεδο . Η λίμνη Héviz είναι η μεγαλύτερη ιαματική λίμνη της Ευρώπης , φημισμένη για τις θεραπευτικές τις ιδιότητες . Τα ιαματικά νερά της λίμνης και η θεραπευτική της λάσπη έχουν προσελκύσει πολλούς τουρίστες υγείας .

Η Βουδαπέστη φιλοξενεί περίπου 40 ιαματικά λουτρά πολλά από αυτά με θεραπευτικές ιδιότητες . Επιπλέον , έχει επιλεγεί και επισήμως ως η 'Πόλη των Λουτρών' το 1937 σε διάσκεψη 37 χωρών στην 'Πρώτη Παγκόσμια Ομοσπονδία

Υδροθεραπείας και Κλιματοθεραπείας'. Τα περισσότερα από τα λουτρά στη Βουδαπέστη έχουν μια σύνθεση από μεταλλικά στοιχεία (ασβέστιο , μαγνήσιο , υδρογόνου-ανθρακικό , θειικοχλωριούχο , νάτριο , ιόντα φθορίου) που συνιστάται για βλάβη των αρθρώσεων , για εκφυλιστικές ασθένειες , για τη χρόνια και ημι-οξεία αρθρίτιδα , την εξάρθρωση του σπονδυλικού δίσκου , νευραλγία , αλλά και πόνους στην πλάτη ή οσφυαλγία . Είναι επίσης αποτελεσματικά μετά από ατυχήματα , ως μετατραυματική θεραπεία . Διαθέτει πηγές διαφόρων θερμοκρασιών . Είναι η μοναδική μεγάλη πόλη του κόσμου , που αφθονεί σε σιντριβάνια της ιαματικό νερό . Καθημερινά τρέχουν 70 εκατομμύρια λίτρα 21 °C-78 °C θερμικό νερό, από 118 ιαματικές πηγές .

Η Γερμανία έχει μια μακρά ιστορία ιαματικών λουτρών . Ρωμαίοι εκτίμησαν τις ζεστές ιαματικές πηγές στο Baden Baden , από τον 18^ο και 19^ο αιώνα , Ευρωπαίοι βασιλείς και αριστοκράτες συναντιόντουσαν σε πόλεις με ιαματικά θερμαλιστικά κέντρα . Μερικά από τα καλύτερα ιαματικά λουτρά στη Γερμανία βρίσκονται στο Baden-Wuerttemberg. Αποτελεί τον πρώτο προορισμό της Γερμανίας για τουρισμό υγείας και ευεξίας , έχοντας πλούσια ζεστά , ιαματικά νερά . Σήμερα η Γερμανία έχει ένα από τα πιο πλήρως οργανωμένα spa στην Ευρώπη , με την υποστήριξη του Γερμανικού ομοσπονδιακού συστήματος υγειονομικής περίθαλψης . Για τους λάτρεις του εν λόγω τουρισμού το Baden-Wuerttemberg περιλαμβάνει το Baden-Baden , την ιστορική λουτρόπολη . Τέλος υπάρχει ένας πλούτος λουτρών σε πόλεις όπως η Στουτγάρδη και η καταπληκτική Bad Duertheim , γνωστή για το αλμυρό νερό της .

Στην Ιταλία από τον προηγούμενο αιώνα , πολλά ξενοδοχεία έχουν ανεγερθεί γύρω από τις θερμικές πηγές , τα οποία έχουν αποκτήσει διεθνή αναγνώριση . Τον τελευταίο καιρό προσφέρουν πληθώρα παροχών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους επισκέπτες . Μπάνιο στο ιαματικό νερό είναι ένα τυπικό χαρακτηριστικό της λουτροθεραπείας . Εκτενείς δραστηριότητες αναψυχής ενθαρρύνονται από τα περισσότερα θερμαλιστικά κέντρα . Το ηφαιστειακό νερό που αναβλύζει σε όλες τις περιφέρειες της Ιταλίας είναι σε ιδανικές τοποθεσίες για την ανάπτυξη ιαματικών θέρετρων . Abano, Salsomaggiore, Chianciano , Montecatini , Fiuggi και Ischia είναι μερικά μόνο από τα ονόματα γνωστών ιαματικών θερμαλιστικών κέντρων μεταξύ πολλών που είναι γνωστά σε ολόκληρο τον κόσμο και τα οποία προσελκύουν εκατομμύρια επισκέπτες κάθε χρόνο .

Πάνω από 105 θερμαλιστικά κέντρα έχουν αναγνωριστεί από το Γαλλικό κράτος , με μεγάλη ποικιλία στο μέγεθος και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά . Όλες οι εγκαταστάσεις λειτουργούν υπό την επίβλεψη ιατρικού προσωπικού και ρυθμίζονται

από το Υπουργείο Υγείας . Μερικά θερμολιστικά κέντρα είναι συνδεδεμένα με μεγάλα ιατρικά πανεπιστήμια και με άλλα ερευνητικά κέντρα .

Επιπλέον οι περισσότερες λουτροπόλεις της Γαλλίας προσφέρουν ένα μεγάλο εύρος ξενοδοχειακής υποδομής , όπως επίσης πολλά εστιατόρια , πολιτιστικές εκδηλώσεις και τέλος πολλές ευκαιρίες αναψυχής . Μεγάλη επιτυχία γνωρίζουν επίσης τα γαλλικά κέντρα θαλασσοθεραπείας , σε ορισμένα από τα οποία υπάρχει δεκάμηνη αναμονή .

Στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης όπου ο Ιαματικός Τουρισμός αποτελεί σημαντικό κομμάτι της τουριστικής τους οικονομίας είναι γνωστό ότι λειτουργούν πολλά κέντρα Τουρισμού Υγείας , όπως στην Ουγγαρία , Τσεχία , Σλοβακία , Ρωσία , Ρουμανία και Βουλγαρία . Στον χώρο της Μεσογείου εκτός της Ιταλίας , Ισπανίας , Ελλάδας και Πορτογαλίας Ιαματικό Τουρισμό και Τουρισμό Υγείας έχουν επίσης αναπτύξει το Ισραήλ , η Τουρκία , η Τυνησία , το Μαρόκο και η Κύπρος .

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από τους υπευθύνους φορείς καθώς πρόκειται πραγματικά για μια κερδοφόρα επιχείρηση . Για παράδειγμα , ένα χαρακτηριστικό του Τουρισμού Υγείας είναι ότι σε οποιαδήποτε έκφανση του , η μέση παραμονή των πελατών ξεπερνά τις 7 διανυκτερεύσεις και σε ορισμένα κέντρα υπάρχει υποχρεωτική διάρκεια παραμονής , προκειμένου να διαπιστωθούν τα αποτελέσματα της θεραπείας (περιπτώσεις κινησιοθεραπείας , αντιμετώπιση άγχους , ψυχοθεραπείας). Στην Γαλλία απαιτούνται 21 ημέρες , στη Γερμανία από 21 έως 28 ημέρες . Η υποχρεωτική διάρκεια παραμονής διευκολύνει τον καλύτερο προγραμματισμό στα επιχειρήσεις του κλάδου , ταυτόχρονα όμως απαιτεί και μεγάλες επενδύσεις σε υποδομή , εξοπλισμό και άρτια εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό .

3.2 Ο ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ .

Σε μια χώρα που η ηλιοφάνεια ξεπερνά τις 315 ημέρες το χρόνο , με κλίμα αμιγώς μεσογειακό και ημιτροπικό στη Ν. Κρήτη / Ν. Πελοπόννησο απλώνονται εκατοντάδες χιλιόμετρα θαλασσόβρεχτες ακτές με πληθώρα πανέμορφων από κάθε άποψη νησιών όπου ο ήλιος και η θάλασσα βρίσκονται τόσο αρμονικά συνδυασμένα και με ιστορικές λουτροπόλεις κατατάσσουν την Ελλάδα σε μια από τις πλέον περιζήτητες χώρες για την ανάπτυξη του τουρισμού υγείας .

Η ανάγκη για διατήρηση , πρόληψη , θεραπεία , ανάρρωση και αποκατάσταση της υγείας είναι ένα ζήτημά που απασχολεί όλους μας ανεξαρτήτως φύλλου , ηλικίας , εθνικότητάς ή ακόμα και κοινωνικής τάξης . Έτσι λοιπόν η συνταγή για την ικανοποίηση της τουριστικής ανάγκης αυτής της μερίδας των τουριστών ακούει στο όνομα τουρισμός υγείας και ιαματικός τουρισμός .

Στην Ελλάδα η αξιοποίηση των ιαματικών λουτρών ξεκίνησε εκ νέου στις αρχές του 20^{ου} αιώνα . Οι πρώτοι ιαματικοί σταθμοί που αναπτύχθηκαν ήταν η Υπάτη , η Αιδηψός , η Κύθνος , η Κυλλήνη , το Λουτράκι Κορινθίας και ο Καϊάφας . Πολλά ιαματικά λουτρά , λόγω της γειννίας τους με τη θάλασσα , έγιναν μεγάλα , μοντέρνα τουριστικά θερμαλιστικά κέντρα που προσέλκυσαν πολλούς τουρίστες . Η Ελλάδα έχει το πλεονέκτημα έναντι άλλων χωρών της Ευρώπης να συνδυάζει το μεσογειακό κλίμα και τις καθαρές θάλασσες με τις ιαματικές πηγές . Οι ιαματικοί πόροι είναι διάσπαρτοι στην ελληνική επικράτεια , ενώ τα νερά των πηγών διαφέρουν από τα συνηθισμένα , είτε λόγω της υψηλής τους θερμοκρασίας είτε λόγω της παρουσίας σπάνιων δραστικών συστατικών .

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση των παθήσεων είναι αρκετές , ανάλογα βέβαια με το είδος της πάθησης χρησιμοποιείται και η ανάλογη θεραπεία . Κάποιες από αυτές τις θεραπείες οι οποίες είναι και οι πιο συνηθισμένες είναι η εισπνοθεραπεία , η ποσιθεραπεία , η λουτροθεραπεία , η λασποθεραπεία και η κινησιοθεραπεία ενώ υπάρχει και η μάλαξη , η υδρομάλαξη , η μηχανοθεραπεία , η θεραπευτική γυμναστική , η ηλεκτροθεραπεία , η ακτινοθεραπεία , η μαγνητο-θεραπεία , η θερμοκρυοθεραπεία και χρησιμοποιούνται για διάφορες παθήσεις , όπως είναι παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος , του κυκλοφοριακού συστήματος , του μυοσκελετικού , του στοματογναθικού , του ουροποιητικού και πεπτικού , γυναικολογικές παθήσεις , παθήσεις δερματολογικές , νευρολογικές – ψυχιατρικές , καρδιαγγειακές , για ρευματικά νοσήματα κ.α .

Πέρα από αυτή την κατηγορία θεραπειών υπάρχουν και κάποιοι φυσικοί εναλλακτικοί μέθοδοι θεραπείας που χρησιμοποιούνται και οι οποίοι κατά κανόνα βρίσκονται έξω από τους επίσημους φορείς υγείας . Αυτές οι μέθοδοι κατατάσσονται σε τρεις βασικές κατηγορίες , εκ των οποίων η πρώτη περιλαμβάνει τις καθαρά φυσικές μεθόδους (φυσικοθεραπεία , χειροπρακτική , ανατολικές θεραπείες , μέθοδος yoga , χορός κ.λ.π.) η δεύτερη περιλαμβάνει τις ψυχολογικές θεραπείες (ψυχανάλυση , υπνοθεραπεία , αναγέννηση , ουμανιστική ψυχολογία κ.λ.π.) και η τρίτη τις παραφυσικές θεραπείες (εξορκισμός , ραδιονισμός , αστρολογία , ιριδολογία ,

χειρομαντεία κ.λ.π.) . Κατά μια άλλη κατηγοριοποίηση όλες οι εναλλακτικές μέθοδοι θεραπείας διακρίνονται σε αυτές που απαιτούν υψηλού βαθμού επαγγελματική εκπαίδευση (οστεοπαθητική , χειροπρακτική , ιατρική βοτανολογία , ομοιοπαθητική φυσικοθεραπεία , βελονισμός) και που μπορούν να σταθούν ισότιμα δίπλα στην Ιατρική και σε αυτές των οποίων η αποτελεσματικότητα αμφισβητείται και ανήκουν στον απροσδιόριστο χώρο που περιστρέφεται γύρω από την Ιατρική .

3.2.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ .

Η Ελλάδα είναι μια από τις πλουσιότερες χώρες σε φυσικές πηγές . Σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών οι πηγές ανάβλυσης μεταλλικών υδάτων στην Ελλάδα σήμερα ανέρχονται γύρω στις 850 περίπου και στη μεγάλη πλειοψηφία τους βρίσκονται σε νησιά και σε παράκτιες περιοχές . Από αυτές τις 850 σήμερα βρίσκονται σε χρήση γύρω στις 310-340 αλλά ο βαθμός λειτουργίας τους ποικίλλει σημαντικά .

Η εκμετάλλευση τους διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

Πηγές τουριστικής σημασίας

Πηγές τοπικής σημασίας που εμφανίζουν σημαντική κίνηση

Πηγές τοπικής σημασίας που εμφανίζουν περιορισμένη κίνηση

Πηγές πόσιμου μεταλλικού νερού

Από αυτές τις πηγές , έχει αναλυθεί χημικά το νερό μόνο σε 142 , ενώ μόνο οι 76 έχουν χαρακτηριστεί επίσημα σαν Ιαματικές Πηγές , εκ των οποίων οι 23 χαρακτηρίζονται σαν Ιαματικές Πηγές τουριστικής σημασίας και οι 53 σαν Ιαματικές πηγές τοπικής σημασίας . Από τις 23 πηγές τουριστικής σημασίας οι 11 λειτουργούν για λουτροθεραπεία με επιστασία του ΕΟΤ (Ιαματικές Πηγές Αιδηψού , Ελευθερών , Θερμοπυλών , Καϊάφα , Κυλλήνης , Κύθνου , Λουτρακίου , Μεθάνων , Νιγρίτας , Πλατυστόμου και Υπάτης) ο οποίος εκδίδει τις άδειες λειτουργίας τους , ασκεί τον έλεγχο λειτουργίας τους και καθορίζει τις τιμές . Από τις υπόλοιπες πηγές τουριστικής σημασίας , οι 3 ανήκουν στους τοπικούς δήμους (Λαγκαδά , Σμόκοβου , Ικαρίας) , 1 ανήκει στην Α.Ε.Ε.-Αστήρ (Καμμένων Βούρλων) , 1 είναι ενοικιασμένη σε ιδιώτη (

Βουλιαγμένης) , 4 υπολειπυργούν και 3 χρησμοποιούνται σαν εμφιαλωτήρια μεταλλικών νερών (Σουρωτή , Ξινό Νερό , Νιγρίτα) .

Οι 53 Ιαματικές Πηγές τοπικής σημασίας ανήκουν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και στον Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών Ελλάδας (ΣΥΔΚΙΠΕ) ο οποίος περιλαμβάνει ήδη 48 Δήμους και Κοιότητες στις περιοχές των οποίων υπάρχουν Ιαματικές Πηγές . Από τις πηγές αυτές λειτουργούν μόνο οι 36 και υπάγονται στη Διοικητική Εξουσία των οικείων Νομαρχών που έχουν ανάλογα με αυτές του ΕΟΤ διοικητικές αρμοδιότητες .

Οι κυριότερες Ιαματικές Πηγές της Ελλάδας κατανέμονται κατά νομό ως εξής :

Νομός Έβρου :	Λουτρών Έβρου , Τραιανούπολης Αλεξανδρούπολης , Σαμοθράκης .
Νομός Ξάνθης :	Θερμών , Νέας Κεσσάνης , Εχίνου .
Νομός Καβάλας :	Ελευθερών , Κρηνίδων .
Νομός Δράμας :	Θερμιών .
Νομός Σερρών :	Αγγίστρου , Νιγρίτας , Σιδηροκάστρου .
Νομός Θεσσαλονίκης :	Νέας Απολλωνίας (Βόλβης) , Λαγκαδά , Θέρμης , Νυμφόπετρας , Σουρωτής , Σέδε .
Νομός Χαλκιδικής :	Αγίας Παρασκευής , Ελαιοχωρίων , Δουμπίας .
Νομός Πέλλας :	Λουτρακίου , Αριδαίας (Πόζαρ) .
Νομός Φλώρινας :	Ξινού Νερού , Λιμνοχωρίου .
Νομός Καστοριάς :	Αμουδάρας .
Νομός Ιωαννίνων :	Καβάσιλων , Πυξαρίας , Εξοχής , Σμύξης , Κούκου (Θερμοί ατμοί) , Αμαράντου (ατμίδες) , Αγραπιδιάς
Νομός Πρέβεζας :	Πρέβεζας .
Νομός Αιτωλοακαρνανίας :	Μυρτιάς , Τύρφου .
Νομός Γρεβενών :	Κιβωτού .
Νομός Λάρισας :	Καρίτσας .
Νομός Φθιώτιδας :	Καμμένων Βούρλων , Θερμοπύλων , Πλατυστόμου , Ύπατης .
Νομός Αττικής :	Βουλιαγμένης .
Νομός Πειραιώς :	Βρωμολίμνης .
Νομός Κορινθίας :	Λουτρακίου .
Νομός Αχαΐας :	Σελιανίτικων , Αραχωβίτικων .

Νομός Ηλείας :	Κυλλήνης , Καϊάφα , Βρωμονερίου .
Νομός Αρκαδίας :	Ηραίας .
Νομός Χίου :	Αγιασμάτων .
Νομός Λέσβου :	Θερμής , Θερμών , Αγιάσου , Γέρας , Πολυχίτου , Λισβορίου .
Νομός Λήμνου :	Κόρνου , Μύρινας .
Νομός Δωδεκανήσου :	Καλλιθέας , Ρόδου , Κω , Νισύρου .
Νομός Κυκλάδων :	Σάριζας , Άνδρου , Μήλου , Κύθνου , Κιμώλου .
Νομός Σάμου :	Ικαρίας .
Νομός Ηρακλείου :	Λέντα .

Συγκεκριμένα , περιοχές με εξαιρετικές ιαματικές πηγές είναι τα Καμένα Βούρλα, η Αιδηψός με θερμοκρασία 78° C η οποία είναι από τις πιο ονομαστές λουτροπόλεις της Ελλάδας με ιστορία 20.000 ετών . Τα θερμά και ιαματικά νερά της Αιδηψού αναβλύζουν από τα έγκατα της γης . Είναι από τα μεγαλύτερα και αρτιότερα του είδους στη χώρα . Η αξιοποίηση των λουτρών άρχισε το 1987. Στην περιοχή υπάρχουν 60 περίπου πηγές με σημαντική παροχή νερού θερμοκρασίας από 34°C έως 71,2°C . Τα θειούχα λουτρά της Αιδηψού θεωρούνται από τα πιο θερμά λουτρά στην Ευρώπη. Η προέλευση του θερμού αυτού νερού οφείλεται στο μεγάλο ρήγμα του βορείου Ευβοϊκού , έτσι η λουτροθεραπεία προσφέρεται από την ίδια τη φύση .

Τα ιαματικά νερά της Αιδηψού ενδείκνυνται για παθήσεις όπως : εκφυλιστικές αρθροπάθειες (χρόνιας και παραμορφωτικές καταστάσεις) , ρευματοπάθειες (χρόνιας μορφές ρευματισμών) , σπονδυλοαρθρίτιδες (χρόνιας και αγκυλωτικές μορφές) ριζίτιδες , οσφυαλγίες , ισχιαλγίες , μετατραυματικές δυσμορφίες και αγκυλώσεις , περιφερικές νευρίτιδες (νευραλγίες – μυαλγίες) , ημικρανίες , τενοντίτιδες , χρόνιας γυναικολογικές παθήσεις (σαλπινγίτις , ενδομητρίτις , ωοθηκική ανεπάρκεια , λευκόρροια καθώς και περιπτώσεις στειρώσεως) , αγγειοπάθειες (στην περιφερική κυκλοφορική ανεπάρκεια επιδρά το διοξείδιο του άνθρακα) και παθήσεις του ενδοκρινολογικού κύκλου (επιδρά η αναζωογονητική δράση του Ραδονίου) .

Η λουτροπηγή της Υπάτης , η λουτρόπολη αυτή αναπτύχθηκε κατά τα τέλη του 18^{ου} αιώνα οπότε και κατασκευάστηκε το πρώτο υδροθεραπευτήριο και τα πρώτα οργανωμένα ξενοδοχεία . Το 1960 κατασκευάστηκε και άρχισε τη λειτουργία του ένα πρότυπο υδροθεραπευτήριο με σύγχρονες εγκαταστάσεις , θεωρούμενο , τότε , ως το τελειότερο στη χώρα .

Η λουτροπηγή της Υπάτης διαφέρει από τις άλλες ελληνικές ιαματικές πηγές στη φυσικοχημική σύσταση των νερών της . Είναι νερά ταυτόχρονα οξυανθρακούχα και θειούχα . Πλούσια δηλαδή σε ανθρακικό οξύ , αλλά και σε υδρόθειο . Σαν οξυανθρακούχα είναι ευεργετικά για το κυκλοφοριακό σύστημα αλλά και για το νευροφυτικό , κατάλληλα για διαταραχές και ενοχλήσεις της καρδιακής λειτουργίας , για την υπέρταση , για ασθενικές καταστάσεις , για καταστάσεις ανάρρωσης , για χρόνιες παθήσεις του νευρικού συστήματος , νευραλγίες , σπασμωδικές καταστάσεις κλπ . Παράλληλα , σαν θειούχα , τα νερά συστήνονται για διάφορες δερματοπάθειες και χρόνια εξανθήματα , ιδιαίτερα για έκζεμα , δερματίτιδες , κνίδωση , ακμή και άλλες , καθώς και για τις χρόνιες ρευματικές παθήσεις και αρθρίτιδες , ημικρανίες μετατραυματικές καταστάσεις κλπ . Η θερμοκρασία του νερού είναι $33,5^{\circ}\text{C}$, δηλαδή παραπλήσια με τη θερμοκρασία του ανθρώπινου σώματος .

Στον οικισμό λουτρά της Κύθνου υπάρχουν ιαματικές πηγές οι οποίες είναι οι μόνες στις Κυκλάδες που αναβλύζουν θειούχα , αλατούχα και σιδηρούχα νερά . Υπάρχουν δυο θερμές πηγές το νησί , η μία βρίσκεται μέσα σε υδροθεραπευτήριο με θερμοκρασία 39°C και η δεύτερη βρίσκεται σε απόσταση 50 μέτρων με θερμοκρασία 52°C . Η ιαματική πηγή Κύθνου χτίστηκε στα λουτρά το 1857 .

Στους λαξευτούς μαρμάρινους λουτήρες των λουτρών είχαν δοκιμάσει τα ιαματικά λουτρά οι πρώτοι βασιλείς του νεότερου κράτους , ο Οθωνας και η Αμαλία .

Οι πηγές αυτές είναι κατάλληλες για ρευματικά , οσφυαλγία , ισχιαλγία , σπονδυλοαρθρίτιδα και γυναικολογικές παθήσεις .

Τα λουτρά της Κυλλήνης η αλλιώς Λίντζι είναι φημισμένα από την αρχαιότητα για τις θειούχες ιαματικές τους πηγές . Τα νερά τους , οι αναθυμιάσεις και η λάσπη τους θεραπεύουν από παθήσεις του αναπνευστικού (ασθματικές καταστάσεις , χρόνιες βρογχίτιδες , πνευμονικό εμφύσημα , λαρυγγίτιδες) , των αρθρώσεων ή του δέρματος . Υπάρχουν ερείπια από εγκαταστάσεις ρωμαϊκών λουτρών . Η Κυλλήνη είναι γνωστή λουτρόπολη , αξιοποιημένη τουριστικά από τον ΕΟΤ .

Τα λουτρά του Καϊάφα είναι επίσης φημισμένα . Είναι συνδεδεμένα με την ιστορία του τόπου . Η συστηματική τους λειτουργία αρχίζει από το 1907 , όταν κατασκευάστηκε η σιδηροδρομική γραμμή της Πελοποννήσου , που έδωσε τη δυνατότητα επικοινωνίας με τον Καϊάφα . Η πηγή στην οποία γίνονται οι λουτροθεραπείες είναι υδροχλωριονατριούχος με ελεύθερο υδρόθειο σε σημαντική ποσότητα . Τα ζεστά νερά των λουτρών πηγάζουν από το σπήλαιο των Νυμφών Ανιγρίδων , όπου σύμφωνα με τη μυθολογία γεννήθηκε ο Δαρδάνος , πρόγονος των

Τρώων . Τα νερά ήταν γνωστά για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες από τα αρχαία χρόνια . Η λουτροθεραπεία εντός σπηλαιίου θεραπεύει το βρογχικό άσθμα . Η σπηλιά είναι χωρισμένη σε δυο τμήματα : τη μεγάλη και τη μικρή . Στη μεγάλη η θερμοκρασία κυμαίνεται από 32° C εως 35° C , ενώ στη μικρή από 29° C εως 32° C . Το νερό αναβλύζει από το έδαφος , αλλού ζεστό και αλλού κρύο και αναμειγνύεται δημιουργώντας ένα φυσικό χαμάμι . Οι θεραπευτικές του ιδιότητες ενδείκνυνται για χρόνιους ρευματισμούς , δερματικές παθήσεις , άσθμα , χολολιθιάσεις , άτυπες γυναικολογικές φλεγμονές , νευραλγίες , ηπατικές παθήσεις , εκζέματα , παθήσεις στομάχου , εντέρου , χοληδόχου κύστης κ.α. , επισπεύδει την γρήγορη θεραπεία σε τραυματισμούς και διαστρέμματα .

Το Λουτράκι Αριδαίας , οι Θερμοπόδες στις οποίες , όπως αναφέρεται στη μυθολογία , ο Ηρακλής όφειλε τη δύναμη του επειδή λουζόταν στα νερά τους , η Βουλιαγμένη , η Θέρμη Μυτιλήνης , η Ικαρία και τα Μέθανα , τα οποία συνιστώνται σε ανθρώπους με ρευματικές , γυναικολογικές , δερματικές και κυκλοφοριακές παθήσεις , καθώς και νεφρικά προβλήματα . Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η περιοχή Θέρμα της Λήμνου . Πρόκειται για μια πηγή με θερμοκρασία 42° C χειμώνα-καλοκαίρι . Το νερό είναι πόσιμο και χωνευτικό , θεραπεύει παθήσεις του ουροποιητικού αλλά και άλλων συστημάτων του οργανισμού .

Η γεωγραφική κατανομή των ιαματικών νερών καλύπτει όλο τον Ελλαδικό χώρο . Θερμομεταλλικά νερά βρίσκονται κοντά σε ακρογιαλιές , δίπλα σε λίμνες , σε ψηλά βουνά , σε νησιά , σε δασοσκεπείς πλαγιές και σε αρχαιολογικούς χώρους . Αυτή η ιδιορρυθμία κάνει τις λουτροπόλεις της χώρας πόλο έλξης Ελλήνων και ξένων , απαντώντας στη επιταγή του καιρού για το συνδυασμό διακοπών και θεραπείας . Η άποψη ότι τα ιαματικά λουτρά ενδιαφέρουν μόνο την τρίτη ηλικία , αρχίζει να παραμερίζεται . Η πρόληψη είναι προτιμότερη από τη θεραπεία σε μεγάλη ηλικία . Σήμερα στις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες του κόσμου η προληπτική ιατρική στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό στην υδροθεραπεία , ξεκινώντας από τις μικρές ηλικίες .

3.2.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ .

Με βάση τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά τους στοιχεία , έχουμε και τις ανάλογες διακρίσεις των ιαματικών πηγών . Έτσι λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι ανάλογα με τη χωροταξική διάταξη και το αναπτυξιακό μέγεθος των ιαματικών πηγών διακρίνονται σε:

Λουτροπόλεις : Πρόκειται για χώρους οργανωμένης λουτροθεραπείας που είναι ενταγμένο στον ιστό μεγάλων ή μικρών Αστικών κέντρων.

Λουτρικά πολυλειτουργικά κέντρα : Πρόκειται για χώρους με Εγκαταστάσεις οργανωμένης λουτροθεραπείας και αναψυχής που λειτουργούν αυτόνομα και δορυφορικά προς τους κοντινούς οικισμούς

Πολύ-λειτουργικά συγκροτήματα θεραπευτικού τουρισμού : Πρόκειται για χώρους με οργανωμένες εγκαταστάσεις λουτροθεραπείας και αναψυχής που έχουν χαλαρή σχέση με Το οικιστικό δίκτυο της περιοχής και λειτουργούν αυτόνομα και ανεξάρτητα από αυτό . Μέσα Στους χώρους αυτούς αναπτύσσεται αποκλειστικά ο ειδικός θεραπευτικός τουρισμός

Και λουτρικούς σταθμούς : Είναι οι χώροι με οργανωμένες εγκαταστάσεις λουτροθεραπείας σε μικρούς Περιφερειακούς οικισμούς και καθαρά τοπικής εμβέλειας με Δραστηριότητες ειδικού θεραπευτικού τουρισμού .

Ανάλογα με τη θερμοκρασία των νερών διακρίνονται σε ψυχρές , υπόθερμες , μεσόθερμες , υπέρθερμες ιαματικές πηγές και τέλος σε θερμές και υπέρθερμες πηγές αερίων , ενώ υπάρχει και διακρίσεις ανάλογα με τη χημική σύσταση των νερών τους , ανάλογα με τον τρόπο δημιουργίας των γεωθερμικών ρευστών και του τρόπου ανόδου τους ή ανάλογα με τις θέσεις εμφάνισης των πηγών .

3.2.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ .

Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι είναι γήινα φυσικά υλικά , που στην αυθεντική τους κατάσταση εμφανίζουν ή και αποδεικνύουν μέσα από την πρακτική εμπειρία του παρελθόντος ή τη σύγχρονη επιστημονική εμπειρία , την ικανότητα να ασκούν ιδιαίτερες βιολογικές δράσεις οι οποίες και αξιοποιούνται στη θεραπεία .

Κατηγορίες των ιαματικών φυσικών πόρων :

Υγρά

Θερμά ή ψυχρά μεταλλικά νερά πηγών ή γεωτρήσεων

Στερεά

Πηλοειδή ανόργανα , οργανικά ή μεικτά

Ιαματική πηγή

Είναι φυσική ανάβλυση ή και άντληση ιαματικού νερού ή και αερίου μαζί με τυχόν υδροληψίας .

Ιαματικά νερά και ιαματικά αέρια

Είναι υπόγεια ή πηγαία νερά ή αέρια , που αναβλύζουν με φυσικό τρόπο ή λαμβάνονται με τεχνητό έργο , τα οποία λόγω των φυσικών ή χημικών τους ιδιοτήτων έχουν ιαματικές ιδιότητες οι οποίες και αναγνωρίζονται βάσει του νομικού πλαισίου που ορίζει η πολιτεία .

Θεραπευτικός πηλός

Είναι μείγμα υπέρθερμο ή υπερθερμαινόμενο το οποίο προέρχεται από την αναλογική πρωτογενή ανάμειξη ή πιο συχνά δευτερογενή , ενός στερεού συστατικού κατεξοχήν αργιλικού με φυσικό θερμό νερό και χρησιμοποιείται στις λουτροπόλεις ως μέσο θεραπευτικής αγωγής .

Αεριούχα

Είναι σπήλαια υδρατμών , εκπομπές αερίων , εκπομπές υδρατμών , ξηρά σπήλαια.

Σύνθετα

Ως σύνθετος ιαματικός φυσικός πόρος θεωρείται το κλίμα τόσο στον τομέα του θερμαλισμού όσο και της θαλασσοθεραπείας .

3.3 ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα σήμερα λειτουργούν με επιτυχία τα ακόλουθα ιαματικά κέντρα:
Το ξενοδοχείο Thermae Sylla Spa & Wellness Hotel:

Το Thermae Sylla Spa-Wellness Hotel βρίσκεται στην ιστορική πόλη της Αιδηψού στην Εύβοια και συγκαταλέγεται στις 10 καλύτερες θερμές ιαματικές πηγές (thermal spas) στον κόσμο (σύμφωνα με το περιοδικό Conde Nast Traveller). Το πολυτελές ξενοδοχείο προσφέρει ποικίλες θεραπείες που βασίζονται στις άκρως θεραπευτικές ιαματικές πηγές της περιοχής, γνωστές από την εποχή του Ιπποκράτη. Με πηγές βάθους 3,000 μέτρων και θερμοκρασία των υδάτων στα 75°C, το ιαματικό κέντρο είναι ιδανικό για τη θεραπεία μυοσκελετικών πόνων, δερματικών παθήσεων και πνευμονικών διαταραχών. Η μεγάλη ποικιλία θεραπειών, όπως μασαζοθεραπείες, ρεφλεξολογία και λασπόλουτρα, μειώνουν επίσης αποτελεσματικά το άγχος και αναζωογονούν σώμα και πνεύμα.

Το ξενοδοχείο Divani Apollon Palace & Spa

Το ξενοδοχείο Galini Wellness Spa & Resort

Το ξενοδοχείο Elounda Mare Hotel

Το ξενοδοχείο Terra Maris Resort

Το ξενοδοχείο Creta Maris

Το ξενοδοχείο Grecotel Daphnila Bay Thalasso

Το ξενοδοχείο Grecotel Olympia Riviera Thalasso

Το ξενοδοχείο Club Hotel Casino Loutraki

Το ξενοδοχείο Arion Spa Astir Palace Resort Vouliagmeni

Το ξενοδοχείο Thraki Palace Hotel & Conference Center

Το ξενοδοχείο Porto Carras Grand Resort

Το ξενοδοχείο GB Spa Grand Bretagne

Το ξενοδοχείο Hyatt Regency Thessaloniki Spa.

Τα ακόλουθα κέντρα θαλασσοθεραπείας που λειτουργούν στο πλαίσιο ελληνικών ξενοδοχείων διαθέτουν την απαραίτητη πιστοποίηση από τον ΕΟΤ:

Νομός Περιοχή	Όνομα
Χανιά	HOTEL PERLE RESORT HOTEL. Κέντρο Θαλασσοθεραπείας:

	PERLE ROI HEALTH SPA MARINE
Φθιώτιδα	HOTEL GALINI - Ξενοδοχείο με Κέντρο Θαλασσοθεραπείας
Ηράκλειο	KANTIA MARIS
Ηράκλειο	HOTEL ROYAL MARE VILLAGE - Ξενοδοχείο με Κέντρο Θαλασσοθεραπείας.
Ηλεία	HOTEL OLYMPIA RIVIERA RESORT
Λασίθι	THE ELOUNDA SPA & THALASSOTHERAPY CENTER

3.4 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ .

Ο ιαματικός τουρισμός δεν αποτελεί το μοναδικό τμήμα του τουρισμού υγείας που είναι στενά συνδεδεμένο με την ιστορία . Μαρτυρίες που μιλούν για την ανάπτυξη του τουρισμού ομορφιάς καταγράφονται ήδη στην αρχαία Αίγυπτο όπου οι πρώτες επεμβάσεις πλαστικής αισθητικής χειρουργικής γινόταν πραγματικότητα και συγκεκριμένα επεμβάσεις ρινοπλαστικής .

Όμως την ανάπτυξη της πλαστικής χειρουργικής καθιερώνει η εμφάνιση της σύφιλης τον 15^ο αιώνα όπου παραμορφωμένα πρόσωπα με λειψές μύτες ζητούν απεγνωσμένα αποκατάσταση χωρίς αναισθησία . Όσοι φέρουν σημάδια της ασθένειας στιγματίζονται .

Ακολούθως , η σύγχρονη αισθητική χειρουργική αναπτύσσεται στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο .

Ο Τουρισμός Ομορφιάς (Κοσμητική Ιατρική) αποτελεί σήμερα την πιο σύγχρονη μορφή Τουρισμού Υγείας παγκοσμίως, συνδυάζοντας υπηρεσίες υγείας και ομορφιάς. Απευθύνεται, στην ουσία, σε άτομα υγιή, ικανά να ταξιδέψουν και τα οποία επιθυμούν να συνδυάσουν την παροχή σχετικά ανώδυνων και σύντομων, επεμβατικών ή μη, ιατρικών υπηρεσιών ανανέωσης προσώπου και σώματος με ολιγόημερη ανάρρωση και αναψυχή σε πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες. Η νέα τάση, που δημιούργησαν πρωτίστως η βιομηχανία της μόδας και δευτερευόντως ιατρικοί λόγοι,

εκτίναξαν τον "τουρισμό των πλαστικών επεμβάσεων" παγκοσμίως στα 10 δις ευρώ ετήσιο τζίρο.

Οι επεμβάσεις πλαστικής αισθητικής χειρουργικής εκτός από λόγους πρώτης ανάγκης , γίνονται και για λόγους ψυχολογικούς . Κινέζες ταξιδεύουν μέχρι την Νότιο Κορέα για επεμβάσεις αισθητικής πλαστικής χειρουργικής . Στη Βρετανία αναπτύσσεται νέα μέθοδος που χάρη σε μοσχεύματα , άνθρωποι με παραμορφωμένο πρόσωπο μπορούν να αποκτήσουν καινούριο .

Στην Ινδία πραγματοποιήθηκαν 150.000 πλαστικές επεμβάσεις κατά το έτος 2002 ενώ ο αριθμός τους πολλαπλασιάστηκε θεαματικά το 2005 όπου ο αριθμός τους εκτοξεύτηκε στο 1.000.000 ! Ένα μεγάλο ποσοστό αυτού του αριθμού οφείλεται στον εξωτερικό τουρισμό ομορφιάς της χώρας αυτής.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται στα πλαίσια του Τουρισμού Ομορφιάς περιλαμβάνουν μια ευρεία δέσμη υπηρεσιών, που ολοένα εμπλουτίζονται από νέες, ακολουθώντας τα σύγχρονα καταναλωτικά πρότυπα, όπως: πλαστικές επεμβάσεις, εγχειρήσεις διόρθωσης φύλου, διάφορες οδοντιατρικές εργασίες (προσθετική, εμφυτεύματα, αισθητική οδοντιατρική), οφθαλμολογικές επεμβάσεις, με laser, μεταμοσχεύσεις μαλλιών,, αισθητική δερματολογία (botox, αποτρίχωση με laser), αποτοξίνωση, ψυχική υγεία (χρόνια προβλήματα ύπνου, ανορεξίας, γεροντικές άνοιες, μείωση του άγχους), αδυνάτισμα, διαιτολογία και γαστρονομία, υγιεινή διατροφή, αθλητισμός-fitness, αντιγήρανση,, φυσικοθεραπεία (με χρήση φυσικών μεθόδων θεραπείας της εναλλακτικής ιατρικής), μασάζ, ρεφλεξιολογία, σιάτσου, αγιουρβέδα, γιόγκα, βελονισμός, feng sui, φυτοθεραπεία, αρωματοθεραπεία, πιεσοθεραπεία κ.ά.

3.4.1 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

.

Όλο και ποιο συχνά άνθρωπο ταξιδεύουν από μια χώρα στην άλλη με βασικό κίνητρο το χαμηλό κόστος επεμβάσεων αισθητικής φύσεως . Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό της Ουγγαρίας που θεωρείται μια εξαιρετικά αναπτυσσόμενη αγορά στον τομέα : Θεραπείες με laser , εγχυσεις κολλαγόνου , λιποαναρροφήσεις ,

πλαστικές στήθους , μύτης κ.τ.λ προσφέρονται από 40% ως και 70 % φθηνότερα από ότι στις ΗΠΑ χωρίς αυτό να συνεπάγεται και χαμηλότερη ποιότητα των παρεχόμενων θεραπειών . Για παράδειγμα ένα λίφτινγκ προσώπου στις ΗΠΑ κοστίζει από 2000 ως και 4000 δολάρια ενώ αντίστοιχα στην Ουγγαρία κοστίζει από 1000 ως και 1500 δολάρια .

Δύο άλλες ευρωπαϊκές αγορές εξαιρετικά δημοφιλής για τον τουρισμό κοσμητικής ιατρικής είναι η Ρουμανία και το Βέλγιο . Ειδικότερα η Ρουμάνια έχει καταφέρει να αποσπάσει ένα μεγάλο μερίδιο τουριστών από την Ιταλία , τη Βρετανία και τη Γερμανία , που προτιμούν να μεταβούν εκεί κυρίως για επεμβάσεις αισθητικής αλλά και αισθητικής δοντιών . Ανερχόμενες αγορές στο είδος , εμφανίζεται η Τουρκία και η Κροατία , καθώς παρουσιάζεται αξιοσημείωτη ανάπτυξη σε αισθητικές χειρουργικές επεμβάσεις , σε ενέσεις botox καθώς και μεταφυτεύσεις μαλλιών . Οι χώρες ωστόσο ου εξακολουθούν να κρατούν τα σκήπτρα προσέλκυσης τουριστικού συναλλάγματος και στον τομέα της κοσμητικής ιατρικής , είναι οι Ασιατικές .

Την Ταϊλάνδη υπολογίζεται πως την επισκέπτονται ετησίως πάνω από ένα εκατομμύριο τουρίστες αποκλειστικά για κοσμητικές επεμβάσεις αριθμός που αντιστοιχεί σε 560.000.00 Ευρώ έσοδα ετησίως .Η Ινδία επίσης αναπτύσσει ραγδαία και τον τομέα της κοσμητικής ιατρικής , ενώ φημίζεται κυρίως για επεμβάσεις στην ανόρθωση γλουτών .

Οι αισθητικές επεμβάσεις στη χώρα μας υπολογίζονται σε 15.000 ετησίως , από τις οποίες ένα μεγάλο ποσοστό ανήκει σε επεμβάσεις πρώτης ανάγκης , ενώ το υπόλοιπο σε επεμβάσεις πρώτης ζήτησης χάρη , τόσο στον εσωτερικό όσο και στον εξωτερικό τουρισμό ομορφιάς της χώρας αυτής .

Οι αισθητικές επεμβάσεις με την μεγαλύτερη ζήτηση είναι η λιποαναρρόφηση , η ρινοπλαστική , η αυξητική στήθους καθώς και το λίφτινγκ προσώπου .

Η ομορφιά , αν και υποκειμενική , εξακολουθεί να θεωρείται διαβατήριο κοινωνικής επιτυχίας . « Η ομορφιά μπορεί να αυξήσει την αυτοεκτίμησή μας και να διευκολύνει την κοινωνική μας ανέλιξη μέσω της ασυνείδητης τάσης κοινωνικής προμοδότησης της καλής εμφάνισης . » υπογραμμίζει ο ψυχολόγος Στέφανος Κατσάρας , που επισημαίνει ότι παίζει μεγαλύτερο ρόλο στις γυναίκες και λιγότερο στους άντρες , στους οποίους « η κοινωνική δύναμη είναι εξίσου σημαντική ή και σημαντικότερη » .

Μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης του τουρισμού υγείας και στην Ελλάδα, έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια, σε συνεργασία και με μεγάλους ταξιδιωτικούς οργανισμούς του

εξωτερικού, κάποιες αξιόλογες προσπάθειες δημιουργίας σύγχρονων κέντρων παροχής υπηρεσιών υγείας και ομορφιάς. Οι υπηρεσίες αυτές επικεντρώνονται στην πλαστική χειρουργική, την αισθητική χειρουργική, την αισθητική οδοντιατρική και διαφόρων ειδών θεραπείες ανανέωσης προσώπου και σώματος, αλλά και θεραπείες αποκατάστασης της υγείας και της ομορφιάς.

Πρόκειται για θεραπείες σχετικά ανώδυνες και σύντομες, οι οποίες μπορούν να συνδυαστούν με ολιγοήμερη ανάρρωση σε διάφορα ήδη υπάρχοντα υπερπολυτελή θέρετρα. Συνήθως απευθύνονται σε επισκέπτες, που έχουν τη διάθεση να συνδυάσουν ιατρικές υπηρεσίες με τη δυνατότητα ανάρρωσης και διακοπών σε ένα ωραίο αισθητικά περιβάλλον, ενώ παράλληλα αποφεύγουν και τα αδιάκριτα βλέμματα του στενού τους περιβάλλοντος. Έτσι, έρχονται στην Ελλάδα για να ξεκουραστούν, να χαλαρώσουν, να διασκεδάσουν μέσα σε ένα πανέμορφο περιβάλλον και ανανεωμένοι, όμορφοι και ξεκούραστοι να επιστρέψουν, στη συνέχεια, στις κανονικές τους δραστηριότητες στην πατρίδα τους. Η χώρα μας συνδυάζει λογικές τιμές και υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών, ενώ το άριστο επιστημονικό προσωπικό, η ποιότητα και η άρτια τεχνολογική υποδομή την καθιστούν εξαιρετικό πόλο έλξης για εκατοντάδες τουρίστες κάθε χρόνο.

Στην Ελλάδα παρατηρείται ένα αναπτυγμένο ενδιαφέρον για τον τουρισμό κοσμητικής αισθητικής, αν και φαίνεται πως ο τομέας αυτός βρίσκεται ακόμα σε αρχικό στάδιο. Ήδη ορισμένες εταιρείες που ειδικεύονται στην παροχή υπηρεσιών υγείας και ομορφιάς συνάπτουν συνεργασίες με μεγάλους ταξιδιωτικούς οργανισμούς για την προσέλκυση τουριστών, προσφέροντας συμπληρωματικά υπηρεσίες κοσμητικής αισθητικής. Ορισμένες από αυτές τις υπηρεσίες είναι η πλαστική και αισθητική χειρουργική, η αισθητική οδοντιατρική και διαφόρων ειδών θεραπείες ανανέωσης προσώπου και σώματος. Διαχωρίζεται από την τουριστική βιομηχανία, αλλά και από την κρατική πολιτική υγείας. Αφού οι τιμές των προϊόντων του διαφοροποιούνται σημαντικά, απαιτεί επιπρόσθετες ασφαλιστικές καλύψεις και παράλληλα παρέχει εξειδικευμένη επιμόρφωση και συμβουλές όσον αφορά διάφορα θέματα υγείας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ .

Οι ιαματικές πηγές της Ελλάδας προσελκύουν 100,000 επισκέπτες ετησίως. Παρόλο που την τελευταία δεκαετία σημειώνονται συντονισμένες επενδύσεις στον τομέα αυτό, εκτιμάται ότι υπάρχουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης, δεδομένων των ανεκμετάλλετων θερμοπηγών και των θαυμάσιων τοποθεσιών που διατίθενται για τη δημιουργία κέντρων ιαματικού τουρισμού και θαλασσοθεραπείας. Η Ελλάδα διαθέτει ένα εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, έμπειρο και πολύγλωσσο, που προσφέρει ποιοτικές και συμφέρουσες οικονομικά υπηρεσίες. Το έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό, οι κατάλληλες εκτάσεις για ανάπτυξη, οι απλοποιημένες διαδικασίες αδειοδότησης, η χαμηλή εταιρική φορολογία (25%) υποδηλώνουν ότι η δυναμική αγορά του ιαματικού τουρισμού αποτελεί μια άριστη επενδυτική επιλογή.

Τα ιαματικά κέντρα, ως υπηρεσίες σε παραθαλάσσια θέρετρα, αποτελούν ιδανικές συμπληρωματικές προτάσεις που συμβάλλουν σε επισκέψεις καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, όχι μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες. Οι ανάγκες των πελατών – για αποκατάσταση και διατήρηση της υγείας τους, θεραπεία και ανάρρωση από διάφορες ασθένειες – αυξάνουν σημαντικά τη ζήτηση για επενδύσεις στον τομέα αυτό. Η τουριστική υποδομή της Ελλάδας συμπληρώνει και υποβοηθά τον τομέα ιαματικού τουρισμού, που αποτελεί ένα φυσικό πόλο έλξης με πλήθος επιμέρους δραστηριοτήτων και εμπειριών.

Πλεονεκτήματα Επένδυσης σε Ιαματικά Κέντρα και Κέντρα Θαλασσοθεραπείας

- Ανερχόμενη ζήτηση για υπηρεσίες ιαματικών κέντρων και θαλασσοθεραπείας
- Θαυμάσιες τοποθεσίες για τη δημιουργία κέντρων ιαματικού τουρισμού και θεραπείας
- Περισσότερες από 700 θερμές πηγές
- Εκτεταμένη παραλία που ευνοεί τα κέντρα θαλασσοθεραπείας
- Άρτια τουριστική υποδομή
- Ειδικευμένο και έμπειρο ανθρώπινο δυναμικό
- Η Ελλάδα είναι ήδη ένας καταξιωμένος και διάσημος τουριστικός προορισμός

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ελληνική κυβέρνηση έχει ορίσει την ανάπτυξη της τουριστικής υποδομής ως στόχο προτεραιότητας και ενθαρρύνει την ανάπτυξη κέντρων ιαματικού τουρισμού και θαλασσοθεραπείας. Οι θερμές πηγές και το κλίμα της Ελλάδας είναι κατάλληλες για να προσελκύουν πελάτες στα κέντρα ιαματικού τουρισμού όλο το χρόνο.

Ωστόσο, Επειδή οι τουρίστες αυτής της κατηγορίας αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας η πολιτεία θα πρέπει να αντιληφθεί ότι στις περιοχές αυτές οι οποίες είναι κατά το πλείστον περιοχές ιδιαίτερου τουριστικού κάλλους και κατά συνέπεια ιδιαίτερα ελκυστικοί τουριστικοί προορισμοί τόσο για εσωτερικούς, όσο και για εξωτερικούς τουρίστες θα πρέπει να συρρέει μαζικός τουρισμός με όλες τις συνακόλουθες επιπτώσεις.

Καθώς η μεριμνά ιθυνόντων θα στραφεί στην κατασκευή νέων και εκσυγχρονισμένων υδροθεραπευτηρίων με πλήρη εξοπλισμό θα πρέπει το κράτος να θέσει ορισμένες προδιαγραφές σε σχέση με την κατασκευή αυτής της υποδομής που να υπακούουν σε ένα μίνιμουμ κανόνων περιβαλλοντολογικής προστασίας.

Επειδή η προσπάθεια ανάπτυξης θερμαλιστικού τουρισμού μπορεί να δώσει έμφαση όχι στην ποιότητα των ιαματικών θέρετρων αλλά στην ποσότητα τους εγκυμονούνται κίνδυνοι μιας άναρχης οικοδομικής και πολεοδομικής δραστηριότητας.

Επειδή η ανάπτυξη αυτού του είδους τουρισμού προϋποθέτει τη δημιουργία υποδομής (επαρκή αριθμό ξενοδοχείων κοντά στα λουτρά, ένα αριθμό ενοικιαζόμενων δωματίων, εστιατορίων, κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής) θα πρέπει να υπάρχει ένας προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος από το μέρος του κράτους, ώστε να προληφθούν ενδεχόμενες ασυδοσίες από το μέρος των ιδιωτών που θα αποσκοπούν αποκλειστικά στο κέρδος.

Επειδή η πρακτική μας έχει διδάξει ότι μόνο η οριζόντια (και όχι η κάθετη) οικιστική ανάπτυξη είναι αυτή που προσφέρεται σήμερα και ακόμα επειδή οι περιοχές ιαματικών πηγών είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα τοπία θα πρέπει να απαγορευτούν συγκροτήματα μεγάλου όγκου και οικοδομικού ύψους που και το ειδικό αυτό τουριστικό κοινό επιβαρύνουν (αισθητικά και ψυχολογικά) αλλά και το περιβάλλον καταστρέφουν.

Ετσι θα πρέπει η εκάστοτε κυβέρνηση να αξιοποιήσει σωστά την όλη δυναμική του τουρισμού στα επόμενα χρόνια. Η όποια τουριστική ανάπτυξη της περιοχής πρέπει να είναι πραγματικά βιώσιμη. Επιβάλλεται λοιπόν ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός που θα συμβάλλει :

Στη προστασία της φύσης

Στη προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

Στην αειφόρο ανάπτυξη

Στην ευημερία και τα οφέλη της τοπικής κοινωνίας

Στη προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης τουριστών και τοπικής κοινωνίας

Στην προσφορά ποιοτικών υπηρεσιών

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΓΕΙΑΣ .

Δημόσιες σχέσεις στον τουρισμό

Προβολή στο εξωτερικό Προσκλήσεις και ξεναγήσεις δημοσιογράφων του εξωτερικού , κάλεσμα προσωπικοτήτων , σεμινάρια τουριστικών πρακτόρων του εξωτερικού , διακίνηση εντύπων και διαφημιστικών φυλλαδίων , οργάνωση ειδικών αποστολών στο εξωτερικό .

Ενημέρωση του κοινού Κάθε πρόγραμμα δημοσίων σχέσεων στον τουρισμό στηρίζεται στην ενημέρωση και ενεργοποίηση του κοινού . Η προσεγμένη διαφημιστική καμπάνια και όχι η προπαγάνδα είναι η σωστή επιλογή για την εφαρμογή δημοσίων σχέσεων , καθώς το κοινό αποστρέφει την προσοχή του σε κάθε κακόβουλη , υστερόβουλη και ανειλικρινή προπαγανδιστική θεώρηση

Ο πολύπλευρος εντοπισμός των τουριστικών δεδομένων . Η παρουσίαση κινήτρων προσαρμοσμένων στις σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες , δηλαδή στην ανάπτυξη του συνεχή τουρισμού και ακόμα στην κινητοποίηση του τουρίστα δίνοντας έμφαση του τουρισμού υγείας .

Το ζήτημα βελτίωσης της παροχής υπηρεσιών Το πρόβλημα αυτό σχετίζεται με τα θέματα της μεταφοράς των τουριστών , το οδικό δίκτυο , τη νοσοκομειακή εξυπηρέτηση , την εξεύρεση καταλυμάτων , την διακίνηση στο εξωτερικό , τη βελτίωση του σέρβις στις ξενοδοχειακές μονάδες , τον τρόπο ψυχαγωγίας , θέματα μέσα από τα οποία κρίνεται ποιοτικά και ποσοτικά το επίπεδο της όλης τουριστικής διαδικασίας μιας χώρας που τι καθένα απαιτεί ξεχωριστή αντιμετώπιση .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Οι προοπτικές του κλάδου στην Ελλάδα δείχνουν αισιόδοξες . Σε αυτή την κατεύθυνση συντελούν διάφοροι παράγοντες . Πρώτα από όλα είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η Ελλάδα κατέχει συγκριτικό πλεονέκτημα αναφορικά με τη γεωγραφική της θέση . Βρίσκεται στο μέσον τριών ηπείρων , είναι γνωστή ως το λίκνο του δυτικού πολιτισμού και παράλληλα αποτελεί έναν από τους δημοφιλέστερους θερινούς προορισμούς παγκοσμίως . Η Ελλάδα ως προορισμός συνδυάζει θάλασσα , ήλιο , λογικές τιμές (συγκριτικά με κέντρα του εξωτερικού) , πληθώρα επιλογών ως προς τον θερινό τουρισμό , το ήπιο κλίμα ορισμένων γεωγραφικών περιοχών της Ελλάδας , καθώς και το γεγονός ότι η Ελλάδα εμφανίζεται να έχει τη βασική υποδομή προκειμένου να αναπτυχθούν ανταγωνιστικά ορισμένες μορφές τουρισμού όπως αυτές του ιαματικού του θερμαλισμού καθώς και της υγιεινής διαβίωσης τουρισμού .

Ο τουρισμός σαν κλάδος οικονομικής δραστηριότητας αναμφίβολα αποτελεί σημαντικότατο παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης ή μεγέθυνσης . Είναι κατανοητό πλέον για ποιο λόγο αναπτύσσονται γρήγορα και οργανωμένα οι χώρες της κεντρικής Ευρώπης στον συγκεκριμένο τουριστικό κλάδο . Προσφέρουν πακέτα και υπηρεσίες που καλύπτουν όλες τις ανάγκες , τα οποία συνδυάζονται αρκετές φορές και με προσφορά άλλων τουριστικών υπηρεσιών αναψυχής , σπόρ (όπως σκι , ιστιοπλοΐα , ιππασία , τένις κ.α.) και πολιτιστικών δραστηριοτήτων της υψηλής κοινωνικής ζωής (όπως θέατρο , φεστιβάλ μουσικής) διότι απευθύνονται συνολικά – όχι μόνο σε ασθενείς αλλά και στους συνοδούς των ασθενών , καθώς και σε άλλους επισκέπτες συνήθως ανώτερου εισοδηματικού επιπέδου . Επιπλέον απαιτείται η μακρά παραμονή των ατόμων σε αυτά τα κέντρα , μεγαλύτερη από τα συνήθη τουριστικά θέρετρα , προκειμένου να μεσολαβήσει ο χρόνος ώστε να φανούν τα αποτελέσματα μια ορισμένης θεραπείας στην οποία υποβάλλονται , ιδίως όταν πρόκειται για ειδικές θεραπείες (όπως αντικαπνική θεραπεία , θεραπεία του άγχους , ψυχοθεραπεία ,

κινησιοθεραπεία , χαλάρωση , διαιτητική , εκμάθηση ύπνου , έρευνα της σωστής γραμμής – στάσης του σώματος , αισθητικής κ.λ.π.)

Η απλή μόνο ύπαρξη τουριστικών προσόντων σε μια χώρα όπως είναι ευνόητο δεν αρκεί για να εξασφαλίζεται η επιθυμητή τουριστική κίνηση . Οποσδήποτε υπάρχουν ορισμένα μέτρα τα οποία πρέπει να λαμβάνονται για την αξιοποίηση των περισσότερων τουριστικών προσόντων . Κάποια από αυτά είναι :

Η άψογη καθαριότητα ολόκληρης της περιοχής στην οποία διέρχονται οι περιηγητές .

Η προσθήκη νέων τουριστικών προσόντων σ'αυτά που υπάρχουν .

Η έντεχνη διαφήμιση .

Η διαφύλαξη των τουριστικών προσόντων από καταστροφές αρπαγές και κλοπές .

Η επίδειξη σεβασμού και εκτίμηση από όλους τους πολίτες προς τα τουριστικά προσόντα .

Η απομάκρυνση ή εξάλειψη οποιασδήποτε αιτίας που μπορεί να μειώσει την αξία του προσόντος που υπάρχει (π.χ. θορύβων , αποπνικτικής ατμόσφαιρας από εργοστάσια που λειτουργούν κοντά κ.λ.π.) .

Την αναγκαιότητα του τουρισμού υγείας κανένας δεν μπορεί να την αμφισβητήσει σήμερα , πολύ δε περισσότερο που ο ίδιος ο ΕΟΤ από το 1966 είχε δει τις μελλοντικές προοπτικές του . Παρόλα αυτά και στο σημείο αυτό ο ΕΟΤ και ο Γενικός Γραμματέας του , έχουν να επιτελέσουν ένα δύσκολο έργο στην προσπάθεια της περιβαλλοντολογικής προστασίας . Και αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να αντιμετωπίσει σε συνεργασία με το Υπουργείο Χωροταξίας , Οικισμού και Περιβάλλοντος .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «Τουρισμός-έννοιες, μεγέθη, δομές», Στέλιος Βαρβαρέσος, β' έκδοση
«Τουριστική πολιτική», Μάριος Σωτηριάδης
«Τουριστική ανάπτυξη και σχεδιασμός», Δρ. Κων/νος Ανδριώτης
«Εισαγωγή στον τουρισμό», Ν.Ηγουμενάκης, Κ. Κραβαρίτης, Π.Λύτρας
«Ο Ιαματικός τουρισμός και η ανάπτυξή του στην Ελλάδα», Σ.Κ Σπάθη
«Τουρισμός Υγείας», Κουδουμά Μαρία
«Τουρισμός Υγείας, η Ελλάδα και ο κόσμος»- ετήσια μελέτη της xenia εκθέσεις/ συνέδρια, Δεκέμβριος 2007
«Αειφορία – Εναλλακτικές μορφές τουρισμού» Ανδριώτης, Κ. (2006).
ΦΕΚ Α' 230/24.10.2006. Νόμος 3498/2006 "Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις".

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

<http://www.Cosmogonia.blogspot.com>

www.investingreece.gr

<http://thermalsprings.blogspot.com>

<http://www.iama.gr>

<http://www.visitgreece.gr>

